

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 12/2010-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. decembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť M. S., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 106/05 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 106/05 p o r u š i l základné právo M. S., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. M. S. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 600 € (slovom šesťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. M. S. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 373,14 € (slovom tristosedemdesiattri eur a štrnásť centov), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. J. Š., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 12/2010-7 z 20. januára 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. S., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 106/05 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1. Zo sťažnosti vyplynulo, že „... Sťažovateľ žalobou zo dňa 10. 04. 2005 prevzatou Okresným súdom Bratislava I dňa 12. 04. 2005 sa domáhal a domáha náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovaného.

Nekonaním procesného súdu v spojení s odmietnutím návrhu žalobcu k spojeniu vecí 10 C 106/2005 a 22 C 62/2003 - za splnenia podmienok v ustanovení § 112 O. S. P. - je zapríčinený právny stav že do dňa 09. 06. 2009 nemá žalobca žiadny a už vôbec nie právoplatný rozsudok. Po 4 rokoch a 2 mesiacoch.

K nepriaznivým dôsledkom nedôvodných prieťahov ako to potvrdil aj procesný prvostupňový súd je skutočnosť, že vo veci konali dve sudkyne. ...

Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod spisovou značkou 10 C 106/2005 porušil základné právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a rovnako porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

... Sťažovateľ navrhuje a žiada, aby Ústavný súd SR:

1. rozhodol, že Okresný súd Bratislava I v konaní pod sp. zn. 10 C 106/2005 porušil právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a aby rozhodol, že Okresný súd Bratislava I porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. prikázal Okresnému súdu Bratislava I v spore sp. zn. 10 C 106/2005 konať bez zbytočných prieťahov,

3. sťažovateľovi priznal primerané finančné zadost'učinenie vo výške 600 Euro.

4. sťažovateľovi priznal náhradu trov povinného právneho zastúpenia pri podanej sťažnosti.

Návrh sťažovateľa na primerané finančné zadost'učinenie v čiastke 600 Euro je odôvodnený tou zásadnou skutočnosťou, že právna neistota - od prevzatia žaloby súdom dňa 12. 4. 2005 trvá viac ako 4 roky a je zjavne s ohľadom na právnu jednoduchosť a nenáročnosť sporu i silu dôkazov v počte viac ako 200 v spise - je neprimeraná svojim časovým konaním resp. je neprimeraná v dôsledku prieťahov na strane uvedeného súdu. V konaní má postupovať súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná - toto ustanovenie § 6 O. S. P. bolo preukázateľne porušené a preto sťažnosť je dôvodná a opodstatnená. Pretože Okresný súd Bratislava I takto nepostupoval a nepostupuje podľa Občianskeho súdneho poriadku - čím došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa zaručených Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd. “.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 3132/2010 z 22. apríla 2010 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 25. mája 2010.

2.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov vykonaných v napadnutom konaní a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„... dovoľujem si Vám v úvode môjho vyjadrenia ku konaniu vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C 106/2005 oznámiť, že netrvám na ústnom prejednaní doručenej ústavnej sťažnosti. Súhlasím s tým, aby podľa ust. § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.
...

S poukazom na jednotlivé úkony vykonané v predmetnom konaní musím konštatovať, že v období od 01. 12. 2009 do 17. 03. 2010 sa predmetný spis nachádzal na Krajskom súde v Bratislave z dôvodu rozhodovania o odvolaní.

Predmetné konanie je poznačené prieťahmi, čo možno považovať v danej veci za objektívny prieťah. Zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že som pristúpila k sledovaniu veci a požiadala som zákonnú sudkyňu o konanie vo veci tak, aby k ďalším prieťahom v konaní nedochádzalo. Mám za to, že predmetné konanie je poznačené zbytočnými prieťahmi, avšak objektívneho charakteru.

V prípade, že Ústavný súd Slovenskej republiky dospeje, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prieťahov v konaní. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za ktorých došlo k prieťahu v konaní, prosím Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy a nepriznal mu finančné zadosťučinenie v plnej výške. ...

Zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že spisový materiál sp. zn. 10C 106/2005 Vám nebol zaslaný v prílohe, nakoľko v predmetnom konaní bolo doručené dovolanie a

predmetný spis bude postúpený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalší procesný postup.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol, že *«Žalobu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom zo dňa 10. 04. 2005 prevzal Okresný súd Bratislava I dňa 12. 04. 2005.*

Trestné skutky, z ktorých prekvalifikáciou vznikla škoda teda nesprávnym postupom boli spáchané v rokoch 1992 až 1994. Vzťah spoločníka som ukončil v roku 1997 a následne som ukončil aj zamestnanecký vzťah so spol. R. s. r. o.

Z uvedeného vyplýva, že po ukončení činnosti som nebol v kontakte s ostatnými členmi spol. R. a rovnako poškodenými ostatnými spoločníkmi. Z obsahu listinných dôkazov vyplýva, že konečné rozhodnutie Okresnej prokuratúry Bratislava II a dozorujúceho prokurátora JUDr. P. Ž. zo dňa 21. 01. 2004 sp. zn. 1 Pn 209/95-223 ktorým bolo rozhodnuté o celom trestnom oznámení o 44 trestných skutkoch ako poškodenému nebolo zaslané. Teda jeden z kľúčových dôkazov nesprávneho úradného postupu a k vzniku škody som nedostal ako poškodený od Okresnej prokuratúry Bratislava I.

Podľa tohto dôkazu rozhodnutie Okresnej prokuratúry Bratislava I sp. zn. 1 Pn 209/95-223 ktorý mi bol doručený neskôr a sprostredkovane od rovnako poškodeného spoločníka všetky trestné skutky neboli trestnými, skutkami podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zákona ako to vyplýva z dôkazov, ale podľa tohto dôkazu všetky 44 trestných skutkov bol spáchaných ako trestné činy skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 125 Tr. zákona.

Na základe neskoršieho sa dozvedenia o tomto nesprávnom postupe Okresnej prokuratúry Bratislava I sp. zn. 1 Pn 209/95-223 zo dňa 21. 01. 2004 som podal vyššie uvedenú žalobu na náhradu škody. Temer súčasne som sa dozvedel o tom, že ostatní poškodení spoločníci menovite žalobca v 1. rade: Ing. A. K., žalobca v 2. rade: Ing. V. K., žalobca v 3. rade: Ing. R. M., žalobca vo 4. rade O. P. podali na rovnakom Okresnom súde Bratislava I žalobu zo dňa 07. 08. 2003 ktorú súd prijal dňa 7. 08. 2003 o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a túto žalobu viedol pod č. k. 22 C 62/2003.

Návrhom na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcov zo dňa 01. 02. 2005 prevzatom Okresným súdom Bratislava I dňa 11. 02. 2005 sa domáhali

žalobcovia v 1., 2.,3.,4. rade vo veci 22 C 62/2003 aby súd v zmysle § 92 ods. 1 O. s. p. pripustil pristúpenie spolu poškodeného spoločníka M. S. na strane žalobcov č. k. 22 C 62/2003.

Vyššie uvedení žalobcovia v rade 1 - 4 podaním zo dňa 19. 01. 2006 navrhli prevzatom súdom dňa 25. 01. 2006 spojenie vecí 22 C 62/2003 s vecou 10 C 106/05 .

Návrh spojenia vecí bol logický pretože podmienky ustanovenia § 112 ods. 1 O. s. p.: „V záujme hospodárnosti môže súd spojiť na spoločné konanie veci ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.“ A týkali sa rovnako všetkých poškodených spoločníkov spol. R. s. r. o.

Žalobca M. S. podal návrh na spojenie vecí 10 C 106/2005 s vecou 22 C 62/2003 podaním zo dňa 17. 9. 2005 ktorý návrh súd prijal dňa 19. 9. 2005.

Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 22 C 62/2003-538 zo dňa 28. 12. 2006 návrh na spojenie konaní vedených na uvedenom súde pod č. k. 22 C 62/2003 a pod č. k. 10 C 106/2005 zamietol .

Tieto listinné vyjadrenia tykajúce sa spoločných listinných dôkazov a návrhov spojenia vecí 22 C 63/2003 a 10 C 106/2005 súd vo vyjadrení Spr. 3132/2010 z 22. apríla 2010 vôbec nehodnotil.

Týmito okolnosťami v návrhoch na spojenie vecí sa Okresný súd Bratislava I vo svojom vyjadrení nezaoberá. Ani neuvádza prečo nepostupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom v ustanovení § 112 odst. 1.

Týmto konaním súdu sa nedodržiava hospodárnosť konania a zvyšuje sa zaťaženosť súdov tým, že rozhodujú o rovnakej veci viacnásobne prvostupňový , odvolací i dovolací súd a napokon i Ústavný súd SR. Čo je v rozpore s O. s. p. § 112 ods. 1.

Okresný súd Bratislava I rozhodol v právnej veci navrhovateľov v 1. rade Ing. A. K., v 2. rade Ing. V. K., proti odporcovi Ing. J. Ž., B. uznesením č. k. 17 C 85/04-118 zo dňa 30. 7. 2004 o náhradu škody spôsobenej fakturovaním nevykonaných prác: „pripúšťa, aby do konania pristúpil ďalší účastník ako navrhovateľ v 3. rade M. S. bytom B.

Teda súd týmto uznesením v žalobe o náhradu škody priznal poškodenému spoločníkovi, oznamovateľovi trestnej činnosti M. S. - Štatút poškodeného so všetkými právami z toho vyplývajúcimi.

Ak súd uznal žalobcovi, sťažovateľovi štatút poškodeného v 4 skutkoch zo všetkých 44 trestných skutkov podľa obsahu trestných oznámení prevzatých Mestskou prokuratúrou Bratislava dňa 25. 05. 1995 a Generálnou prokuratúrou SR dňa 13. 01. 1999 tak je to presvedčivý dôkaz o vzniku škody na majetku žalobcu, sťažovateľa M. S. zo všetkých trestných skutkov. - 44.

Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 243/07 zo dňa 19. júna 2008 PRÁVO NA SÚDNU OCHRANU A SPRAVODLIVÉ SÚDNE KONANIE:

Všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii nekohorentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.

V prípade, keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky či s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.“,

Uvedené skutkové okolnosti významné pre posúdenie sťažnosti v konaní sp. zn. 10 C 106/2005 vo vyjadrení Okresného súdu Bratislava I zn. Spr. 3132/2010 zo dňa 22. apríla 2010 absentujú a preto tieto rozhodné skutočnosti uvedené a špecifikované žalobcom neboli Okresným súdom Bratislava I komplexne posudzované.

V súdnom spise 10 C 106/2005 sa nachádza celkom 298 listinných dôkazov doložených žalobcom ktoré sú významné pre rozhodnutie nielen o ústavnej sťažnosti ale aj o žalobe o náhradu škody nesprávnym postupom. Na základe tejto skutočnosti oznamujem Ústavnému súdu SR že sťažovateľ netrvá na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie.».

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 10 C 106/05:

Dňa 12. apríla 2005 podal sťažovateľ na Okresnom súde Bratislava I žalobný návrh na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom (sumy 217 326 Sk s príslušenstvom) proti Ministerstvu Spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo spravodlivosti“) a Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo vnútra“).

Dňa 27. júna 2005 súd vyzval žalované strany, aby sa vyjadrili k žalobe.

Dňa 19. septembra 2005 sťažovateľ navrhol spojenie vecí sp. zn. 10 C 106/05 a sp. zn. 22 C 62/03.

Dňa 10. októbra 2005 sťažovateľ svojim podaním chronologicky usporiadal dôkazy.

Dňa 31. októbra 2005 podal sťažovateľ návrh na dokazovanie.

Dňa 15. novembra 2005 sa ministerstvo spravodlivosti vyjadrilo k žalobnému návrhu.

Dňa 17. decembra 2005 sa aj ministerstvo vnútra vyjadrilo k žalobnému návrhu.

Dňa 28. februára 2006 sťažovateľ zaujal písomné stanovisko k vyjadreniam žalovaných.

Dňa 8. marca 2006 sťažovateľ opakovane podal návrh na dokazovanie a spojenie vecí sp. zn. 10 C 106/05 a sp. zn. 22 C 62/03.

Dňa 31. októbra 2006 okresný súd požiadal Úrad Inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „úrad inšpekčnej služby“) o zaslanie originálu uznesenia sp. zn. ČVS: UIS-510/IBA-PO-2004, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru B. (ďalej aj „polícia“) o zaslanie originálu uznesenia sp. zn. ČTS: ORP-354/1998, Krajskú prokuratúru v B. (ďalej aj „krajská prokuratúra“) o zapožičanie spisu sp. zn. 2 Kn 2015/99, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, oddelenie ekonomickej kriminality v B. (ďalej aj „kriminálna polícia“) o zaslanie súvisiacich dokumentov, Krajské riaditeľstvo Policajného

zboru v B. (ďalej aj „krajská polícia“) o zapožičanie spisu sp. zn. KRP-259/OK-St'-99, Vojenskú obvodnú prokuratúru v B. (ďalej aj „vojenská prokuratúra“) o zapožičanie spisu sp. zn. Opn 7319/03, Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej aj „generálna prokuratúra“) o zapožičanie spisu sp. zn. IV Gn 2017/99, Okresnú prokuratúru B. (ďalej aj „okresná prokuratúra 2“) o zapožičanie spisu sp. zn. I Pn 209/95, Okresnú prokuratúru B. (ďalej aj „okresná prokuratúra 1“) o zaslanie trestného oznámenia z 23. mája 1995 a Krajský úrad vyšetovania Policajného zboru v B. (ďalej aj „krajský úrad vyšetovania“) o zapožičanie spisu sp. zn. KUV-10-72/VO-2001-08.

Dňa 21. novembra 2006 úrad inšpekčnej služby zaslal súdu žiadané uznesenie.

Dňa 15. novembra 2006 okresná prokuratúra 1 reagovala na žiadosť súdu.

Dňa 16. novembra 2006 krajská prokuratúra reagovala na prípis súdu.

Dňa 21. novembra 2006 krajská polícia reagovala na dožiadanie súdu.

Dňa 22. novembra 2006 generálna prokuratúra odpovedala na žiadosť súdu.

Dňa 28. novembra 2006 kriminálna polícia reagovala na dopyt súdu.

Dňa 6. decembra 2006 krajská polícia zaslala súdu požadované písomnosti.

Dňa 5. februára 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 5. marec 2008.

Dňa 20. februára 2008 sťažovateľ doplnil ním navrhnuté dôkazy. Toho istého dňa sa ministerstvo vnútra vyjadrilo k žalobnému návrhu.

Dňa 26. februára 2008 bolo súdu doručené stanovisko sťažovateľa k námietke o premlčaní žalovaného nároku.

Dňa 5. marca 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 26. marec 2008 s tým, že bude predvolaný sťažovateľ, ktorý sa na toto pojednávanie nedostavil.

Dňa 26. marca 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 21. apríl 2008 z dôvodu ďalšieho dokazovania.

Dňa 2. apríla 2008 sťažovateľ doplnil dôkazy v predmetnej veci.

Dňa 7. apríla 2008 podal sťažovateľ na súde prípis, ktorým objasňuje „*podstatné skutkové okolnosti pre rozhodnutie súdu*“.

Dňa 14. apríla 2008 sťažovateľ založil do spisu svoje podanie označené ako „*doplnenie dôkazov a náklady konania žalobcu*“.

Dňa 21. apríla 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že do spisu budú založené ďalšie listinné dôkazy v lehote 60 dní zo strany sťažovateľa.

Dňa 16. októbra 2008 sťažovateľ doplnil listinné dôkazy v zmysle výzvy súdu.

Dňa 2. februára 2009 sťažovateľ svojím podaním doplnil dôkazy v danej veci.

Dňa 9. februára 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 3. jún 2009.

Dňa 3. júna 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom okresný súd rozsudkom žalobný návrh zamietol.

Dňa 18. augusta 2009 sťažovateľ podal proti uvedenému rozsudku odvolanie.

Dňa 25. septembra 2009 bolo odvolanie zaslané žalovaným, aby sa k tomuto vyjadrili.

Dňa 26. októbra 2009 sa k odvolaniu sťažovateľa vyjadrilo ministerstvo spravodlivosti a taktiež aj ministerstvo vnútra.

Dňa 1. decembra 2009 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) aby rozhodol o odvolaní sťažovateľa.

Dňa 9. marca 2010 krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 402/09-318 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Dňa 17. marca 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 21. apríla 2010 sťažovateľ podal proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu dovolanie.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva

alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 106/05 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd poznamenáva, že predmet tohto konania pred ústavným súdom bol už vymedzený uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 12/2010-7 z 20. januára 2010, ktorým bola prijatá sťažnosť na ďalšie konanie, a preto námietky sťažovateľa uvedené v jeho stanovisku k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu k prijatej sťažnosti (bod I./2.2 tohto nálezu), ktoré sa týkajú konkrétnych rozhodnutí okresného súdu (napr. vo vzťahu k otázke spojenia vecí), v okolnostiach danej veci nebolo možné považovať za relevantné.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. S'ťažovateľ sa síce v jednom prípade nedostavil na pojednávanie (5. marca 2008) a na výzvu súdu z 21. apríla 2008 nereagoval včas, avšak toto jeho nesúčinnosťné konanie nemožno ešte kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého došlo k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanom konaní a konštatuje, že okresný súd bol v danej veci opakovane nečinný, a to najmä od 28. marca 2006 do 31. októbra 2006 (deväť mesiacov), od 6. decembra 2006 do 5. februára 2008 (štrnásť mesiacov) a od 16. októbra 2008 do 9. februára 2009 (tri mesiace). Uvedený postup okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľný, pretože minimálne počas dvoch rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať

za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. K uvedenej nečinnosti, a teda k priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu okresného súdu. Obranu predsedníčky okresného súdu, že v danom prípade „*zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik priet'ahov*“, nebolo možné akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti s'ťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na objektívne možnosti príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že medzičasom bola predmetná vec na okresnom súde rozhodnutá rozsudkom 3. júna 2009, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600 €, ktoré je podľa jeho názoru odôvodnené najmä „*tou zásadnou skutočnosťou, že právna neistota - od prevzatia žaloby súdom dňa 12. 4. 2005 trvá viac ako 4 roky*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané v požadovanej výške 600 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si uplatnil trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti 8. júna 2009 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu z 25. mája 2010). Za dva úkony vykonané v roku 2009 patrí odmena v sume dvakrát po 115,90 € a režijný paušál dvakrát po 6,95 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2010 patrí odmena v sume 120,23 € a režijný paušál 7,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov

za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovo sumu 373,14 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2010